

บทบาททางการสื่อสารของผู้นำความคิดที่มีต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
ในนครลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา

นางสาว สายธาร เทวอักษร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาโทศึกษาศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2541
ISBN 974-331-501-2
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE COMMUNICATION ROLE OF OPINION LEADERS IN PROMOTING
THAI CULTURE IN LOS ANGELES, THE UNITED STATES OF AMERICA

Miss Saitharn Thevaaksorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-331-501-2

สายธาร เทวอักษร : บทบาททางการสื่อสารของผู้นำความคิดที่มีต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
ในนครลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา (THE COMMUNICATION ROLE OF OPINION
LEADERS IN PROMOTING THAI CULTURE IN LOS ANGELES, THE UNITED STATES OF
AMERICA) อ.ที่ปรึกษา : รศ.รุ่งนภา พิตรปรีชา, 129 หน้า. ISBN 974-331-501-2.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาททางการสื่อสารของผู้นำความคิดต่อการส่งเสริม
วัฒนธรรมไทยในลอสแอนเจลิส และเพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมของผู้นำความคิด
แต่ละคน โดยการศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์
แบบเจาะลึก เป็น เครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการสื่อสารของคนไทยในลอสแอนเจลิส ได้แก่ การสื่อสารระหว่าง
บุคคล การสื่อสารโดยอาศัยสื่อมวลชน และการสื่อสารในองค์กร บทบาททางการสื่อสารของผู้นำความคิด
แบ่งออกเป็น การเป็นผู้แจ้งข่าวสาร การเป็นผู้ให้ความรู้ การเป็นผู้โน้มน้าวใจ และการเป็นผู้ให้ความบันเทิง
ผู้นำความคิดแต่ละคนมีบทบาทแตกต่างกันไป ได้แก่ บทบาททางด้านสังคม ศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณี
ไทย การศึกษาและการทูต แต่มีคุณลักษณะร่วมกัน คือ การมีบทบาททางการสื่อสารเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
ในลอสแอนเจลิส ซึ่งมีการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ งานวันวัฒนธรรมไทย งานในวันสำคัญทาง
พระพุทธศาสนา และประเพณีไทย โรสพาเทรด โครงการวัฒนธรรมไทยคืนถิ่น โครงการอบรมภาษาและ
วัฒนธรรมไทย สื่อที่ผู้นำความคิดเลือกใช้ ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจ

ผลการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมไทย พบว่า คนไทยส่วนใหญ่ให้การสนับสนุน และเข้า
ร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น อย่างไรก็ตาม พบว่ามีปัญหาทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้น ได้แก่ เด็กไทยบางคน เกิดความสับสน
ทางวัฒนธรรม เนื่องจากมีสองวัฒนธรรมคือ วัฒนธรรมไทยและอเมริกัน และคนไทยบางคนยังมีปัญหาการ
ขาดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย สำหรับอุปสรรคในการส่งเสริม
วัฒนธรรมไทย มีทั้งอุปสรรคภายในและภายนอกชุมชนไทยในลอสแอนเจลิส อุปสรรคภายใน ได้แก่ การขาด
ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนไทย ส่วนอุปสรรคภายนอกเกิดจากรัฐบาลไทยไม่ให้การสนับสนุนกลุ่มบุคคลที่ทำงาน
ทางด้านส่งเสริมวัฒนธรรมไทยเท่าที่ควร

ภาควิชา ..... การประชาสัมพันธ์ .....
สาขาวิชา ..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ .....
ปีการศึกษา ..... 2541 .....

ลายมือชื่อนิติต ..... สายธาร เทวอักษร .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... รุ่งนภา พิตรปรีชา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

#4085121428 MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION
KEY WORD: OPINION LEADER/THAI CULTURE/LOS ANGELES

SAITHARN THEVAAKSORN : THE COMMUNICATION ROLE OF OPINION LEADERS IN
PROMOTING THAI CULTURE IN LOS ANGELES. THE UNITED STATES OF AMERICA
THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. RUNGNAPAR PITPREECHA. 129pp. ISBN 974-331-501-2

This research aims at study in the communication role of opinion leaders in promoting Thai culture in Los Angeles and the way in holding activities of each opinion leader. This study is a qualitative research which has a participant observation and indepth interview in gathering data.

From the research, it is found that the communication forms of Thai people in Los Angeles are interpersonal communication, mass communication and organization communication. The communication roles of opinion leaders are informing, educating, persuading and entertaining roles. Each of opinion leader has a different roles which are social role, religious role, Thai custom and traditional role, education role and diplomatic role but they have the same characteristic in promoting Thai culture in Los Angeles. The activities are Thai cultural day, religious rites and festival regarding traditional and culture, Rose Parade, the love Thailand project, Thai language and cultural program. The medium chosen by opinion leaders are interpersonal channel, mass media and special media.

The results of holding activities is found in a good level due to most of Thai people participate in those activities. Nevertheless, it is found that the problems of Thai culture are about Thai children confused among Thai and American cultures and some of Thai people are lacking of Thai culture knowledge. The obstacles in promoting Thai culture can be divided into two factors. The internal factor is the misunderstanding among Thai community. The external obstacle is Thai government do not provide the full support in promoting Thai culture.

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์.....
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....
ปีการศึกษา 2541.....

ลายมือชื่อนิสิต..... สัยขจร เทวอักษร.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... รุ่งกมล พิลาภ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -.....

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ รศ. รุ่งนภา พิตรปรีชา ที่ให้ความกรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา จนทำให้
วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณ รศ. ดร. ธนวดี บุญลือ และ รศ. ดร. ยุกต บุญญวงษ์กิจ
ที่สละเวลาอันมีค่าเพื่อเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณ รศ. ดร. ปรมะ สตะเวทิน
สำหรับคำแนะนำเกี่ยวกับทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

ความดีทั้งหมดของงานวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบให้คุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นทุกสิ่งทุกอย่าง
ตลอดจนให้การสนับสนุนแก่ผู้วิจัยในทุกๆ เรื่องด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณพี่สาวที่คอยช่วยเหลือ และ
อำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาการเก็บข้อมูลในลอสแอนเจลิส ขอขอบคุณสำหรับการดูแล
อย่างดีจากคิม และพร ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีแรงที่จะทำงานได้อย่างเต็มที่

ขอขอบคุณอาจารย์วิบูลย์ วันประสาท ที่ให้ความอนุเคราะห์ตลอดเวลาที่ทำงานวิจัย
 อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้เข้าร่วมการประชุมของศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรมไทย ขอขอบคุณเทเรซา ที่
ช่วยประสานงานในการส่งข้อมูลข่าวสารให้ผู้วิจัย นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณผู้ให้สัมภาษณ์ทุก
ท่านที่เล็งเห็นความสำคัญในการให้ข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการศึกษา

ท้ายสุดนี้ ขอขอบคุณญาติพี่น้องทุกคน โดยเฉพาะคุณสาทิส เวณจันทร์ สำหรับความ
ช่วยเหลือที่มอบให้ ขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่ให้กำลังใจ และให้คำปรึกษาในทุกๆ ด้าน ที่ขาดมิได้ คือ
ความห่วงใย และแรงบันดาลใจจาก ร.ท.เบญจพล เดชาติวงศ์ ณ อยุธยา ซึ่งคอยอยู่เคียงข้างผู้
วิจัยด้วยดีเสมอมา

สายธาร เทวอักษร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดทางวัฒนธรรม.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายทางการสื่อสาร.....	11
ทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล.....	12
ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำความคิด.....	17
ทฤษฎีการสื่อสารแบบสองชั้นตอน.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับการโน้มน้าวใจ.....	21
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
การเตรียมการ.....	24
ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	24
ความเที่ยงตรง.....	25
ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	26

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
การนำเสนอข้อมูล.....	28
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
รูปแบบการสื่อสารของคนไทยในลอสแอนเจลิส.....	31
บทบาททางการสื่อสารของผู้นำความคิด.....	35
บทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในลอสแอนเจลิส.....	40
ศูนย์กลางในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในลอสแอนเจลิส.....	72
เหตุผลที่ทำให้ลอสแอนเจลิสเป็นเมืองที่เหมาะสมในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย... .	74
สื่อที่ผู้นำความคิดเลือกใช้.....	74
ผลการดำเนินกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมจากการประเมินของผู้นำความคิด.....	80
ปัญหาทางวัฒนธรรม อุปสรรคในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย และข้อเสนอแนะ.....	84
บทที่ 5 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	87
รายการอ้างอิง.....	110
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	
แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้นำความคิด.....	113
ภาคผนวก ข	
รายชื่อผู้นำความคิดและประวัติโดยสังเขป.....	116
ภาคผนวก ค	
รูปภาพแสดงการจัดกิจกรรมทางด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย.....	124
ประวัติผู้วิจัย.....	129

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของพระธรรมราชาผู้วัตร.....	43
ตารางที่ 2 แสดงบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของพระมวงคเฑาะพโมลี.....	45
ตารางที่ 3 แสดงบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของพระราชธรรมวิเทศ.....	48
ตารางที่ 4 แสดงบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของคุณสุพจน์ ธีรเกาศัลย์.....	49
ตารางที่ 5 แสดงบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของอาจารย์วิบูลย์ วันประสาท.....	55
ตารางที่ 6 แสดงบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของคุณพยอม บัวเจริญ.....	59
ตารางที่ 7 แสดงบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของคุณบุญเรือง เกตุพงศ์สุดา.....	60
ตารางที่ 8 แสดงบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของคุณวรินทร์ บุญเชิด.....	62
ตารางที่ 9 แสดงบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของคุณศิริวรรณ นิมิตศิลป์.....	63
ตารางที่ 10 แสดงบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของคุณทองดี สุขเดช.....	65
ตารางที่ 11 แสดงบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของคุณมยุเรศ จารุวัศตร์.....	66
ตารางที่ 12 แสดงบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของคุณพูนสิน สุทธิสาร.....	67
ตารางที่ 13 แสดงบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของคุณวิรัช เต็มสงสัย.....	69
ตารางที่ 14 แสดงบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของคุณสมบุญ ว่องวิทวัส.....	70
ตารางที่ 15 แสดงบทบาทการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของอาจารย์กังวาล เกิดผล.....	71

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 แสดงรูปแบบการสื่อสารของคนไทยในลอสแอนเจลิส.....	35
แผนภาพที่ 2 แสดงบทบาททางการสื่อสารของผู้นำความคิด.....	40
แผนภาพที่ 3 แสดงบทบาทผู้นำความคิดในภาพรวม.....	43
แผนภาพที่ 4 แสดงสื่อที่ผู้นำความคิดเลือกใช้.....	80